

Innst. 199 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra Stortingets presidentskap

Innstilling fra Stortingets presidentskap om endringer i Stortingets forretningsorden vedrørende møteavviklingen

Til Stortinget

Innledning

Presidentskapet fremmer i denne innstillingen forslag til endring i Stortingets forretningsorden (FO) § 18 sjette ledd siste punktum, som vil gi adgang til å avholde åpne høringer samtidig som det er møte i plenum. Dessuten fremmes det forslag om endring i § 25 som gjelder møtestart og møtepause i Stortingets plenum, hvilket innebærer at møtene på fredager som hovedregel starter kl. 09, og at møtepause i praksis bare forekommer tirsdager og enkelte torsdager. Som en følge av endret møtestart på fredager foreslås det at fristen for å levere inn ulike forslag til behandling flyttes fra kl. 09.00 til kl. 08.30, jf. § 28 første ledd annet punktum og § 30 første ledd annet punktum og femte ledd. Det foreslås at endringene i FO trer i kraft straks.

Endring av møtestart og avvikling av møter uten møtepause kan gjøres uten endring av FO, men når starttidspunktet legges om på varig basis, har presidentskapet likevel funnet det hensiktsmessig å justere FO § 25 i henhold til den nye praksisen. Denne endringen ble, i likhet med enkelte andre endringer i møteavviklingen som ikke krever endring av FO, innført i desember 2010. Den nye ordningen innebærer at møtepausene sløyfes helt i desember og juni. Videre skal kveldsmøter fortrinnsvis legges til tirsdager, sekundært mandager og eventuelt torsdager hvis det er møte den påfølgende fredag. Hvis det avholdes kveldsmøter på mandager, sløyfes normalt møtepausen dersom møtet starter kl. 12.

Presidentskapet vil dessuten videreføre ordningen med plenumsfrie uker i perioden januar–april, som kan benyttes til komitéreiser, åpne høringer etc. Det legges opp til å avholde plenumsmøter i uken etter påske.

Presidentskapet vil også sørge for at det i langtidsplanen avsettes tid for gruppeseminarer.

Presidentskapet er av den oppfatning at de samlede endringene vil føre til en mer hensiktsmessig og forutsigbar møteavvikling. Dessuten vil komiteenes behov for å kunne planlegge og avvikle åpne høringer bli bedre ivaretatt. Det vil også bli enklere for representantene å kunne ha kontakt med sine valgdistrikt og utøve annen møtevirksomhet enn den som er forbundet med møter i Stortinget.

Endringene som her er omtalt, er drøftet med gruppelederne, og presidentskapet har også mottatt brev i sakens anledning fra samtlige stortingsgrupper og fra flere av de faste komiteene. På denne bakgrunn legger presidentskapet til grunn at det er bred enighet om både de endringene som alt er iverksatt og de som foreslås i innstillingen.

Åpne høringer

FO § 18 har regler om komiteenes åpne høringer. § 18 sjette ledd siste punktum lyder:

«Det er ikke adgang til å holde åpen høring når det er møte i Stortinget, bortsett fra den ordinære spørretimen.»

Regelen om at det ikke kan holdes åpne komitéhøringer samtidig med møter i Stortinget, ble i Innst. S. nr. 8 (1995–1996) s. 22–23 i utgangspunktet begrunnet med to hensyn:

- Misnøye blant en del representanter, særlig i de små partiene, med at komitémøter holdes samtidig med møter i tingene. Komitémedlemmene vil

ha enda vanskeligere for å utebli fra en åpen høring.

- Medias og publikums oppmerksomhet mot tingsmøtene kan bli enda mindre når det samtidig foregår en åpen komitéhøring.

I Innst. S. nr. 91 (2001–2002) gikk likevel et flertall i presidentskapet inn for å tillate at åpne høringer kunne holdes samtidig med ordinær spørretime pga. de praktiske problemene komiteene i noen tilfeller har med å avvikle høringer utenom plenumstiden. Presidentskapet viser til at når det nå er gjort endringer mht. møtepausen, vil dette problemet øke, og presidentskapet har derfor funnet å ville vurdere spørsmålet på nytt. Erfaringene etter at ordningen med åpne høringer ble etablert i 2002, tilsier også at oppmerksomheten rundt – og deltakelse i – debattene i salen ikke nødvendigvis vil bli vesentlig endret om enkelte komitéhøringer holdes samtidig med møte i plenum. Særlig hensynet til de mindre partiene taler for å spre møtevirksomheten i Stortinget slik at representantene gis mulighet til å delta både i komitéaktiviteter og i debattene i plenum. Presidentskapet vil derfor understreke at komiteene fortsatt bør bestrebe seg på å legge åpne høringer til dager der det ikke er møter i plenum, og viser til at langtidsplanen er lagt opp med dette for øye.

Presidentskapet vil peke på at kontrollhøringer som regel er forbundet med større oppmerksomhet og bruk av ressurser i Stortingets administrasjon enn øvrige komitéhøringer. Slike høringer bør derfor ikke finne sted samtidig med at det er møte i plenum. Presidentskapet vil i denne forbindelse vise til at også andre komiteer enn kontroll- og konstitusjonskomiteen unntaksvis vil kunne holde kontrollhøringer. I Reglement om åpne kontrollhøringer § 1 er det fastsatt at reglementet gjelder for høringer i andre komiteer «når den åpne høringen har som formål å klarlegge eller vurdere et tidligere faktisk begivenhetsforløp».

Presidentskapet foreslår på denne bakgrunn at det gis adgang til å avholde åpne høringer samtidig med at det er møte i Stortinget, med unntak for kontrollhøringer. Adgangen til å avholde kontrollhøringer under den ordinære spørretimen videreføres.

Presidentskapet foreslår etter dette at FO § 18 sjettede ledd siste punktum endres slik:

«Det er ikke adgang til å holde åpen kontrollhøring når det er møte i Stortinget, bortsett fra under den ordinære spørretimen.»

Møtestart og møtepause

Møtetiden i Stortinget reguleres av FO § 25, som lyder:

«Møter i Stortinget holdes i regelen på hverdager mellom kl. 10 og 16, lørdager mellom kl. 10 og 13.

Dersom arbeidsmengden krever det, kan Presidentskapet beslutte at det etter vanlig kunngjøring skal holdes møter også mellom kl. 18 og 22. Med Stortingets samtykke, kan møtene vare ut over denne tid.»

Presidentskapet har vurdert om møtene i Stortinget bør starte tidligere. Presidentskapet har konkludert med at møtestart kl. 10 som hovedregel bør beholdes, med unntak av formiddagsmøtene fredager som bør starte kl. 09. Eventuelle møter lørdager bør fortsatt starte kl. 10. Praksis med at møtene mandager normalt starter kl. 12, videreføres. Det vises til at det er oppslutning i partigruppene om å avvikle møtene i Stortinget etter disse retningslinjer.

Møtestart på fredager kl. 09 ble iverksatt fra desember 2010, da FO § 25 ikke er til hinder for fleksibilitet når det gjelder møtestart. At fredagsmøtene starter kl. 09, betyr at det kan legges til rette for normalt å kunne avslutte møtene innen kl. 12. Siden møtestart på fredager innføres som en fast ordning, mener presidentskapet at FO § 25 bør endres i tråd med dette.

Presidentskapet har besluttet at møtepausen som hovedregel skal sløyfes når møtet i Stortinget starter kl. 12 og på torsdager når det ikke er møte den påfølgende fredag. Pausen sløyfes helt i desember og juni når det i utgangspunktet avholdes daglige plenumsmøter. I praksis vil møtepause bare forekomme tirsdager og enkelte torsdager. Det foreslås derfor at FO § 25 endres slik at bestemmelsen for det første bare gir uttrykk for når møtet begynner. Dette innebærer at dagens saker behandles fortløpende til dagens kart er ferdig behandlet. Vilkåret i gjeldende regel om at kveldsmøte er avhengig av at arbeidsmengden krever det, videreføres ikke. I stedet foreslås det en regel som gir presidentskapet adgang til å bestemme at det skal være en pause i møtet mellom kl. 16 og kl. 18. Men det normale vil som nevnt være at møtene avholdes uten slik pause. Bestemmelsen om at møtene kan vare ut over kl. 22, videreføres.

Presidentskapet fremmer følgende forslag:

«FO § 25 skal lyde:

Møter i Stortinget begynner i regelen kl. 10 med unntak av fredager da møtene i regelen begynner kl. 09. Presidentskapet kan beslutte at møtet etter vanlig kunngjøring skal avsluttes kl. 16, og settes på ny kl. 18. Med Stortingets samtykke kan møtene vare ut over kl. 22.»

Frist for innlevering av forslag

Som følge av at møtestart på fredager settes til kl. 09, er det behov for å endre fristen for innlevering av forslag.

FO § 28 første ledd annet punktum lyder:

«Grunnlovsforslag og representantforslag innleveres til Stortingets administrasjon senest kl. 09.00 den dag forslaget skal fremsettes i møte.»

FO § 30 første ledd første og annet punktum lyder:

«Forslag som er omhandlet og utformet i komitéinnstillingen, tas opp til avgjørelse sammen med innstillingen når forslagsstilleren krever det. Det samme gjelder andre forslag vedkommende samme sak når de er forhåndsvarslet ved innlevering til presidenten gjennom Stortingets administrasjon senest kl. 09.00 den dag saken skal behandles i Stortinget.»

FO § 30 femte ledd lyder:

«Dersom et forslag vedrørende lovbehandling som fremsettes ved annen behandling av et lovforslag, ikke er forhåndsvarslet ved innlevering til presidenten gjennom Stortingets administrasjon senest kl. 09.00 den dag saken skal behandles, kan presidenten eller en femtedel av de medlemmer som er til stede, motsette seg avstemning over forslaget.»

Presidentskapet viser til at disse fristene er satt av hensyn til den administrative forberedelsen av forslagene. Behovet for slik forberedelse antas å være størst for representantforslagenes vedkommende. Grunnlovsforslagene fremsettes i praksis ikke samme dag som de skal fremmes i møtet. Det er mindre oppfølgingsarbeid knyttet til forslag som fremsettes i medhold av § 30. Presidentskapet mener likevel det vil være mest ryddig om det gjelder samme frist for alle typer forslag, uavhengig av når møtet begynner. Fristen for å innlevere forslag bør derfor være kl. 08.30. §§ 28 og 30 foreslås endret i tråd med dette.

Presidentskapet fremmer følgende forslag:

«FO § 28 første ledd annet punktum skal lyde:

Grunnlovsforslag og representantforslag innleveres til Stortingets administrasjon senest kl. 08.30 den dag forslaget skal fremsettes i møte.

FO § 30 første ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder andre forslag vedkommende samme sak når de er forhåndsvarslet ved innlevering til presidenten gjennom Stortingets administrasjon senest kl. 08.30 den dag saken skal behandles i Stortinget.

FO § 30 femte ledd skal lyde:

Dersom et forslag vedrørende lovbehandling som fremsettes ved annen behandling av et lovforslag, ikke er forhåndsvarslet ved innlevering til presidenten gjennom Stortingets administrasjon senest kl. 08.30 den dag saken skal behandles, kan presidenten

eller en femtedel av de medlemmer som er til stede, motsette seg avstemning over forslaget.»

Presidentskapets tilråding

Presidentskapet råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 18 sjette ledd siste punktum skal lyde:

Det er ikke adgang til å holde åpen *kontrollhøring* når det er møte i Stortinget, bortsett fra *under* den ordinære spørretimen.

§ 25 skal lyde:

Møter i Stortinget *begynner* i regelen *kl. 10 med unntak av fredager da møtene i regelen begynner kl. 09. Presidentskapet kan beslutte at møtet etter vanlig kunngjøring skal avsluttes kl. 16, og settes på ny kl. 18. Med Stortingets samtykke kan møtene vare ut over kl. 22.*

§ 28 første ledd annet punktum skal lyde:

Grunnlovsforslag og representantforslag innleveres til Stortingets administrasjon senest kl. 08.30 den dag forslaget skal fremsettes i møte.

§ 30 første ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder andre forslag vedkommende samme sak når de er forhåndsvarslet ved innlevering til presidenten gjennom Stortingets administrasjon senest kl. 08.30 den dag saken skal behandles i Stortinget.

FO § 30 femte ledd skal lyde:

Dersom et forslag vedrørende lovbehandling som fremsettes ved annen behandling av et lovforslag, ikke er forhåndsvarslet ved innlevering til presidenten gjennom Stortingets administrasjon senest kl. 08.30 den dag saken skal behandles, kan presidenten eller en femtedel av de medlemmer som er til stede, motsette seg avstemning over forslaget.

II

Endringene under I trer i kraft straks.

Oslo, i Stortingets presidentskap, den 3. februar 2011

Dag Terje Andersen

Øyvind Korsberg

Per-Kristian Foss

Marit Nybakk

Akhtar Chaudhry

Line Henriette Hjemdal

